

PROJEKTI U ZDRAVSTVENOM SEKTORU:

Tekući:

- *Podrška Zapadnom Balkanu za vakcinaciju protiv kovida 19 (direktno upravljanje) – „EUzaZdravlje: Doprinos dostupnosti i pristupa vakcinama protiv kovida 19 u Republici Srbiji“ bespovratna sredstva za Ministarstvo zdravlja (27,324 miliona evra), u trajanju od 18 meseci, do marta 2023.*
- *IPA 2018 Instrument za evropske integracije (indirektno upravljanje) – Podrška za jačanje kapaciteta relevantnih institucija u okviru sistema supstanci ljudskog porekla (SoHO) – tvinig projekat sa Institutom za transfuziju krvi Litvanije vredan 1,5 miliona evra. Nabavka opreme završena je u leto 2022. godine u iznosu od 2,45 miliona evra – doprinos EU 1,5 miliona). Isporuka opreme su u toku.*

Planirani:

- *IPA 2020 Instrument za evropske integracije (indirektno upravljanje) – u toku je tender za projekat **Izgradnja institucionalnih i ljudskih kapaciteta za sistem nadzora i odgovora na zarazne bolesti** (1 milion evra za tvinig i 2,55 miliona evra doprinosa EU za ukupnu opremu za nadzor radi povećanja kvaliteta epidemiološkog nadzora i spremnosti za reagovanje u vanrednim situacijama).*
- *IPA 2021 (direktno upravljanje) - Sporazum o doprinosu od 12 miliona evra pod nazivom „EU za responzivniji zdravstveni sistem“ biće potpisan u decembru 2022. dok će za njegovu implementaciju biti zaduženi UNDP/SZO. Ciljevi programa su:*
  - *razvoj procedura za reagovanje zdravstvenog sistema na vanredne situacije na nacionalnom i lokalnom nivou*
  - *razvoj standarda kvaliteta za epidemiologiju, mikrobiologiju, virologiju, molekularnu biologiju*
  - *ažuriranje registra rizika od katastrofa za javno zdravlje*
  - *razvoj sistema e-zdravstva*
  - *spровоđenje obuke za upravljanje vanrednim situacijama u oblasti javnog zdravlja za zaposlene u zdravstvenom sistemu*
  - *obuka sanitarnih inspektora o otkrivanju pretnji po javno zdravlje, proceni rizika i reagovanju u vanrednim situacijama u oblasti javnog zdravlja*
  - *obezbeđivanje opreme za ustanove primarne i sekundarne zdravstvene zaštite/ustanove za otkrivanje reagovanja i infektivne klinike/oddeljenja za otkrivanje bolesti i reagovanje u hitnim slučajevima*
  - *uspostavljanje laboratorija 2. i 3. nivoa biološke bezbednosti*
  - *obuka stručnjaka za psiho-socijalnu podršku grupama pogođenim krizama javnog zdravlja i vanrednim situacijama*
  - *informisanje šire javnosti o reagovanju u vanrednim zdravstvenim situacijama kroz događaje i kampanje.*

POMOĆ EU U KONTEKSTU KOVIDA 19:

Na zahtev Ministarstva zdravlja Republike Srbije, Evropska unija je finansirala angažovanje 200 zdravstvenih radnika na period od 15 meseci kako bi se zdravstveni sistem izborio sa porastom broja obolelih od kovida 19 u Srbiji. Zdravstveno osoblje, koje su činili lekari, medicinski tehničari i administrativno osoblje za podršku Institutima za javno zdravlje, kovid klinikama i ključnim laboratorijama u Srbiji, bilo je raspoređeno kao ispomoć postojećem zdravstvenom osoblju do marta 2022.

EU je brzo reagovala na kovid 19 i u martu 2020. stavila Srbiji na raspolaganje 93 miliona evra: 15 miliona evra je izdvojeno za neposredne potrebe, dok je 78 miliona evra opredeljeno za srednjoročni ekonomski oporavak.

Do sada je Srbiji isporučeno:

1. *Neposredne medicinske potrebe:*

- a. 7.186.598 evra za ličnu zaštitnu opremu i povezane troškove transporta opreme (plaćeno u celosti)
- b. **14.155.800 evra za različitu medicinsku opremu i vozila, kao i troškove zapošljavanja 200 pripadnika medicinskog osoblja u 25 zdravstvenih ustanova tokom 12 meseci (isplaćeno u celosti)**
- c. **Grant Ministarstvu zdravlja za plaćanje vakcina koje je odobrila EMA: 27.324.600 evra (isplaćeno u celosti)**
- d. Pomoć u okviru Mehanizma EU za civilnu zaštitu: 7.060.567 evra (**isplaćeno u celosti**)
- e. Fond solidarnosti EU – nadoknada troškova koje je Srbija imala u borbi protiv kovida 19 – 11.968.276 evra (dodeljeno)

2. *Socio-ekonomske potrebe:*

- a. 10.362.000 evra (isplaćeno u celosti)

Reagovanje u vanrednim situacijama pokrenuto je u martu 2020. neposrednom inicijativom Delegacije EU da se reprogramira deo sredstava u okviru programa EU PRO i obezbede dodatna sredstva od EU SHAI kako bi se omogućilo pružanje neposredne podrške Srbiji. Početna podrška u medicinskoj opremi obuhvatala je 25 uređaja za ventilaciju, anesteziju i monitoring, 50 uređaja za mehaničku ventilaciju, 50 monitora intenzivne nege, 100 stacionarnih koncentratora kiseonika, 300 termometara, 800.000 zaštitnih maski, dva PCR laboratorijska instrumenta sa reagensima za 25.000 testova za testiranje u realnom vremenu.

Podrška je obuhvatila i **donaciju 20 vozila hitne pomoći** u vrednosti od 800.000 evra. Vozila opremljena kompletima kiseonika, mobilnim respiratorima, defibrilatorima, nosilima, kardiološkim stolicama i drugim uređajima koji doprinose da medicinske službe budu još spremnije za zbrinjavanje hitnih slučajeva, isporučena su u 20 domova zdravlja i bolnica u zemlji. Još **12 vozila hitne pomoći i 2 specijalizovana vozila za dekontaminaciju, kao i 75 specijalizovanih zaštitnih odela** isporučeni su u novembru 2020. kroz projekat otpornosti na rizik od katastrofa u okviru IPA 2018.

Nakon što je vakcina protiv kovida 19 postala dostupna, uz finansijsku pomoć EU i putem postojećih ugovora koje implementira UNOPS, **sprovedeni su procesi nabavke medicinske opreme** potrebne za obezbeđivanje hladnog lanca za vakcinaciju koji je obuhvatao 33 frižidera, 32 zamrzivača i 12 zamrzivača za duboko zamrzavanje koji su isporučeni medicinskim centrima širom Srbije u aprilu i martu 2021. U septembru 2021, EU je isporučila **26 specijalizovanih vozila (vrednost: 520.195 evra)** za prevoz vakcina i medicinskih timova za vakcinaciju. Vozila su opremljena mobilnim kompletom kiseonika, prenosivim hladnjakom (-24C do +40C) koji omogućava transport vakcine, ormanom, dozatorom za dezinfekciju ruku i kantom za medicinski otpad. Ova specijalizovana vozila omogućavaju distribuciju vakcina do udaljenih zdravstvenih stanica i povećavaju obim vakcinacije. Dvadesetpet (25) vozila predviđeno je za dve lekarske ekipe (četiri osobe), dok je jedno dodatno opremljeno nosilima za pacijente i može da primi četiri lekarska tima (osam osoba). Ova vozila su donirana institutima za javno zdravlje širom Srbije (24 zavoda).

Osim toga, u 52 opštine širom Srbije je isporučeno 140 medicinskih trijažnih kontejnera za sprečavanje širenja virusa po bolnicama¹.

¹Aleksinac (1), Arandelovac (1), Beograd i gradske opštine (36), Bojnik (1), Bor (1), Bujanovac (1), Čačak (4), Čuprija (3), Gornji Milanovac (1), Inđija (2), Jagodina (1), Kikinda (3), Kladovo (1), Knjaževac (1), Kragujevac (7), Kraljevo (2), Kruševac (3), Lebane (1), Leskovac (3), Loznica (1), Majdanpek (1), Medveđa (1), Negotin (1), Niš (6), Nova Varoš (1), Novi Pazar (3), Novi Sad

EU je podržala i **angažovanje 200 članova medicinskog i nemedicinskog osoblja u 25 zdravstvenih ustanova na 15 meseci** (početnih šest meseci plus tri produženja od po 3 meseca, drugo i treće produženje je finansirano u okviru EUPro+ ugovora). Od septembra 2020. do 30. novembra 2021. medicinsko i nemedicinsko osoblje u 25 ustanova sprovelo je milione zdravstvenih intervencija/usluge povezane sa kovidom 19.

Pored toga, **5.600 paketa sa osnovnom hranom i higijenskim proizvodima** (od kojih je 2.000 isporučeno 2020. i dodatnih 3.600 u februaru 2021. godine) podeljeno je najugroženijima, uključujući romske porodice i osobe koje se suočavaju sa beskućništvom širom zemlje.

EU deli smernice i procene u vezi sa COVID-19 sa Srbijom preko Evropskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC). EU je pozvala partnere sa Zapadnog Balkana da se pridruže njenom **sporazumu o zajedničkoj nabavci** za nabavku medicinskih kontramera. Srbija je potpisala sporazum 21. aprila 2020. i imenovala predstavnike za Upravni odbor. Do sada je Srbiju trebalo podsetiti da iskaže svoje potrebe za nabavkama u vezi sa kovidom (remdesivir, antigenski testovi). Srbija ima status članice posmatrača u Zdravstvenom komitetu EU od 2017. Evropska komisija je ponudila Srbiji pristup **Sistemu ranog upozorenja i reagovanja** za sve informacije u vezi sa izbijanjem COVID-19, a Srbija je imenovala svoje predstavnike za pristup sistemu. **Zajednički istraživački centar EU** isporučio je pozitivnu kontrolu testova na COVID-19 srpskim nacionalnim referentnim laboratorijama kako bi mogle da kontrolišu kovid testove.

EU je podstakla Srbiju i sve partnere u susedstvu EU da izraze interesovanje da se pridruže instrumentu **COVAX** i time obezbede pristup vakcinama nabavljenim po dogovorenoj ceni. Srbija je 18. septembra potpisala ugovor sa instrumentom COVAKS o načinu nabavke i broju potrebnih doza, kao samofinansirajuća zemlja. Ovim mehanizmom do sada je u Srbiju isporučeno 292.800 vakcina Astra Zeneca i 306.000 vakcina Sinopharm.

Na njen zahtev, Republika Srbija je od **Fonda solidarnosti Evropske unije** dobila 12 miliona evra na ime troškova mera za suzbijanje bolesti.

Poslednje, ali ne i najmanje važno, nacionalni organi su 12. oktobra Sekretarijatu EU za **digitalni kovid sertifikat** predali prijavu za ulazak u proceduru o ekvivalentnosti digitalnog kovid sertifikata treće zemlje. Nakon što joj je EU odobrila prijavu, Srbija je 16.11.2020. godine postala deo sistema digitalnog kovid sertifikata EU.

PODRŠKA EU ZDRAVSTVENOM SEKTORU SRBIJE OD 2001:

U protekle dve decenije, EU je **opremala bolnice, laboratorije, zavode za javno zdravlje i centre za transfuziju krvi i obezbedila 252 vozila hitne medicinske pomoći** za domove zdravlja širom Srbije, od kojih su 122 opremljena respiratorima.

EU je do danas podržala zdravstvenu mrežu Srbije preko **Evropske investicione banke**:

1) sredstva od **50 miliona evra iskorišćena su za rekonstrukciju i izgradnju 20 velikih bolnica širom Srbije**, među kojima je i Institut Torlak;

2) drugim kreditom EIB finansirana je rekonstrukcija četiri **Univerzitetsko-klinička centra u Nišu, Beogradu, Novom Sadu i Kragujevcu**, te je njihov rad dodatno podržan sa **250 miliona evra**. EU je dodelila preko 6,5 miliona evra za obuku, jačanje kapaciteta i izradu biznis plana za funkcionisanje jedinice za implementaciju projekta za ovaj zajam. Realizacija kredita (potpisan 2007. godine) traje dugo, pri čemu su završeni jedino izgradnja nove zgrade i renoviranje i proširenje Kliničkog centra Niš 2019. Ovo je obuhvatilo radove na postojećim objektima, novim odeljenjima, dvorištu i parkiralištu. Rekonstruisano je ukupno 45.000 m², a ovaj značajan zdravstveni centar dobio je 600 bolničkih postelja, od čega 38 za intenzivnu negu i 42 za poluintenzivnu negu. EIB je finansirala izgradnju KC Niš

---

(7), Pančevo (6), Paraćin (1), Petrovac (1), Pirot (3), Požarevac (3), Priboj (1), Prijepolje (1), Prokuplje (1), Šabac (2), Senta (1), Smederevo (1), Smederevska Palanka (1), Sombor (3), Sremska Mitrovica (2), Stara Pazova (1), Subotica (2), Surdulica (1), Užice (3), Valjevo (2), Vlasotince (1), Vranje (2), Vrbas (1), Vršac (1), Zaječar (2), Zrenjanin (3)

sa 34 miliona evra, dok je iz budžeta Republike Srbije za nabavku opreme izdvojeno 16 miliona evra. Počeli su radovi na Kliničkom centru u Novom Sadu, a za beogradski je Srbija takođe izdvojila dodatnih 113 miliona evra za završetak projekta, dok se projekat u Kragujevcu razvija sporijim tempom.

EU je omogućila korišćenje novih modernih hirurških operacionih sala, urgentnih centara, velikog broja bolničkih kreveta, novih ambulanti i bolničke kuhinje i opreme za higijenu u centrima u Kikindi, Pančevu, Somboru, Smederevu, Sremskoj Mitrovici, Zaječaru, Čačku, Kruševcu, Pirotu i Beogradu.

EU je u prošlosti pružala obimnu podršku zdravstvenom sektoru, veću nego u drugim zemljama koje nisu članice EU. Od tada, pomoć se pruža samo za specifična pitanja vezanih za pravne tekovine EU, a u okviru instrumenta za evropske integracije – tvinig projekti o zaraznim bolestima i kontroli duvana.

U okviru IPA 2018 pruža se pomoć za **supstance ljudskog porekla** – 3 miliona evra, a planirano je još 3,55 miliona evra u okviru IPA 2020 za **zarazne bolesti**, koje se javljaju u Poglavlju 28 i važne su za otvaranje poglavlja. Ministarstvo i CFCU su pokrenuli relevantne nabavke i tvinig projekat i očekuje se da ugovore programiranu pomoć u roku za ugovaranje projekata u okviru IPA 2018, odnosno što je pre moguće.

PRETHODNA POMOĆ EU ZDRAVSTVENOM SEKTORU (2000 – 2015)

FARMACEUTSKI SEKTOR SA KONTROLOM LEKOVA (≈ 64 miliona evra)

(2000 – 20 miliona evra) Snabdevanje javnih apoteka i zdravstvenih ustanova u Srbiji esencijalnim lekovima i medicinskim materijalom. Ovo je omogućilo da esencijalnim lekovi budu dostupni velikom broju pacijenata, u ključnom trenutku, dok je istovremeno pružena preko potrebna podrška farmaceutskoj industriji.

(2001 – 23,7 miliona evra) Podrška farmaceutskom sektoru Srbije. Snabdevanje esencijalnim lekovima, reagensima i medicinskim potrošnim materijalom (13,5 miliona evra) i medicinskom opremom (7,5 miliona evra), kao i obezbeđivanje obuke i tehničke pomoći.

(2001 – 2,8 miliona evra) Podrška izgradnji regulatornog okvira u farmaceutskom sektoru. Pružanje tehničke pomoći pri uspostavljanju Agencije za lekove i medicinska sredstva (ALIMS), u skladu sa praksom EU, koja će preuzeti sveukupnu odgovornost za regulisanje farmaceutskog sektora. **Racionalizacija lokalne farmaceutske industrije.** Pružanje tehničke pomoći lokalnoj farmaceutskoj industriji za poboljšanje tehničkih performansi i podizanje opšteg nivoa usklađenosti sa standardima EU GMP. **Tehnička pomoć za racionalizaciju propisivanja i upotrebe lekova u Srbiji, uključujući razvoj dijagnostičkih te protokola za tretman i upućivanje kao i razvoj programa edukacije pacijenata.**

(2002 – 5,5 miliona evra) Reorganizacija službi za transfuziju krvi. Reforma i unapređenje postojećeg sistema transfuzije krvi kroz obezbeđivanje tehničke pomoći i opreme.

(2003 – 6,2 miliona evra) Unapređenje prakse upravljanja lekovima u Srbiji. Unapređenje upotrebe lekova u bolnicama, kompjuterizacija bolničkih apoteka i zdravstvenih ustanova, podrška Agenciji za lekove i kontinuirani razvoj smernica.

(2005 – 1,3 miliona evra) Tvinig sa Agencijom za lekove i medicinska sredstva Srbije. Pružanje stručne podrške ALIMS-u za pružanje usluga zdravstvenim radnicima, pacijentima, farmaceutima, veletrgovcima i farmaceutskoj industriji.

(2011/14 – 4 miliona evra) Sprovođenje Strategije za borbu protiv droga – komponenta smanjenja ponude – IPA 2010. Nabavka laboratorijske opreme za detekciju opojnih droga i tvinig projekat u cilju unapređenja sistema prevencije zloupotrebe droga i borbe protiv proizvodnje, prometa i distribucije droga u Srbiji u skladu sa standardima EU. Nabavljena je sofisticirana oprema za otkrivanje droga i prekursora droga u skladu sa nacionalnom strategijom za borbu protiv droga.

UPRAVLJANJE ZDRAVSTVENIM SISTEMA (≈ 32 miliona evra)

(2002 – 0,2 miliona evra) Opterećenje bolesti u Srbiji. Utvrđivanje nacionalnog opterećenja bolesti i izrada međunarodno uporedivih zdravstvenih indikatora.

(2002/3 – 2,82 miliona evra) Procena mreže Instituta za javno zdravlje Srbije. Detaljna analiza stanja mreže javnih zdravstvenih ustanova, davanje pismenih preporuka za reorganizaciju. Podrška razvoju javnog zdravlja. Razvoj javnih zdravstvenih politika, strategija, ljudskih resursa i praksi, pružanje obuke osoblju zavoda za javno zdravlje i osnivanje Škole javnog zdravlja.

(2003/4 – 3,6 miliona evra) Razvoj zdravstvenog informacionog sistema za osnovne zdravstvene i farmaceutske usluge. Uspostavljanje kvalitetnog zdravstvenog informacionog sistema na svim nivoima nege, uključujući prikupljanje podataka, prenos, analizu, upotrebu i diseminaciju. Evaluacija postojećeg softvera za primarnu zdravstvenu zaštitu. Funkcionalna analiza zdravstvenog informacionog sistema. Analiza trenutnih IKT resursa i preporuke funkcija koje će biti integrisane u budući zdravstveni informacioni sistem.

(2003/5 – 3,4 miliona evra) Procena jačanja kapaciteta Fonda zdravstvenog osiguranja (FZO). Projekat je pomogao da se poboljša upravljanje Fondom, eksterna odgovornost, interni sistemi finansijske kontrole i upravljanja, kao i da se razvije kapacitet za ugovaranje sa zdravstvenim radnicima na nivou primarne i sekundarne zdravstvene zaštite.

(2005/6 – 4,8 miliona evra) Jačanje kapaciteta za obuku iz zdravstvenog menadžmenta. Cilj projekta da doprinese modernizaciji i unapređenju zdravstvenog sistema Srbije kroz obuku iz zdravstvenog menadžmenta i razvoj kapaciteta u ovoj oblasti. Osim toga, kroz projekat je predviđeno obezbeđivanje opreme za učenje na daljinu i rehabilitaciju prostora za Školu zdravstvenog menadžmenta.

(2005/6 – 4,6 miliona evra) Podrška primeni kapitacije u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Projekat pruža podršku MZ/FZO u sprovođenju kapitacije na nivou primarne zdravstvene zaštite sa ciljem poboljšanja isplativosti i efikasnosti zdravstvenih usluga, kroz obezbeđivanje tehničke pomoći i adekvatne IT opreme.

(2005/7 – 1,6 miliona evra) Procena, pomoć u izradi i podrška sprovođenju Nacionalne strategije za borbu protiv zloupotrebe droga (PS)

(2007 – 1,5 miliona evra) Podrška za pokretanje i funkcionisanje Agencije za akreditaciju zdravstvene zaštite (tehnička pomoć) – IPA 2007

(2011/15 – 7,5 miliona evra) Implementacija bolničkih informacionih sistema – IPA 2008. Projekat podržava MZ pri realizaciji prethodno razvijenih softverskih rešenja u 18 bolnica širom Srbije.

(2011/14 – 3,3 miliona evra) Razvoj palijativne zdravstvene zaštite u Srbiji – IPA 2010. Projekat pruža podršku MZ za razvoj sveobuhvatnih i savremenih sistema palijativnog zbrinjavanja u Srbiji, dostupnih svim pacijentima kojima je takva nega potrebna, bilo da se radi o pacijentima sa karcinomom ili nekom drugom vrstom bolesti, o odraslima ili o deci. Projekat se sprovodi u skladu sa opštim načelom da je pristup ublažavanju bola i uslugama palijativnog zbrinjavanja osnovno ljudsko pravo. Cilj projekta je da multidisciplinarnim timovima koji pružaju palijativno zbrinjavanje (lekari, medicinske sestre, sociolozi, psiholozi, volonteri i dr.) i učenicima medicinskih škola širom Srbije pruži osnovna obuku i edukacija o principima i praksi palijativnog zbrinjavanja. U tom cilju su bolnicama isporučena 54 vozila i bolnička oprema za palijativno zbrinjavanje.

PRUŽANJE ZDRAVSTVENIH USLUGA (≈ 50 miliona evra)

(2001 – 5,2 miliona evra) Procena potreba za opremom i sanacija opreme bolnica i domova zdravlja. Unapređenje kvaliteta nekih osnovnih usluga u bolnicama i domovima zdravlja kroz sanaciju prioritetne opreme kroz nabavku rezervnih delova i potrošnog materijala i nabavku nove opreme.

(2002 – 0,35 miliona evra) Procena zdravstvene službe. Studija je analizirala postojeće podatke, prikupila i sastavila potrebne podatke o infrastrukturi, ljudskim resursima, korišćenju opreme, dostupnim uslugama itd.

(2002 – 0,5 miliona evra) Procena izabranih bolnica i kliničkih centara u Srbiji. Studija koja ima za cilj procenu zahteva za rehabilitaciju u odabranim bolnicama za pripremu kredita EIB za hitnu pomoć od 50 miliona evra i preporuke za restrukturiranje Kliničkih centara u Srbiji u pripremi drugog zajma EIB za pomoć.

(2002/3 – 2,5 miliona evra) Procena i jačanje kapaciteta Ministarstva zdravlja. Jačanje kapaciteta Ministarstva zdravlja da vodi reformu zdravstvenog sistema uključujući implementaciju zajma EIB od 50 miliona evra kao hitne pomoći bolnicama.

(2004 – 2,7 miliona evra) Izgradnja kapaciteta za tercijarnu zdravstvenu zaštitu. Definisane politika i strategija za razvoj i funkcionisanje tercijarnog zbrinjavanja i podrška implementaciji drugog EIB zajma za hitnu pomoć – Klinički centri.

(2004 – 3,8 miliona evra) Razvoj preventivne zdravstvene zaštite. Unapređenje preventivnih zdravstvenih usluga rešavanjem glavnih uzroka obolevanja i mortaliteta stanovništva kroz osnivanje 25 centara za preventivne usluge u Domovima zdravlja Srbije. Obezbeđivanje prateće opreme.

(2004 – 7,2 miliona evra) Tehnička pomoć i obezbeđenje opreme i vozila za tretman i transport medicinskog otpada u zdravstvu Srbije.

(2005 – 4,9 miliona evra) Jačanje usluga laboratorija za javno zdravlje. Tehnička pomoć za restrukturiranje i modernizaciju laboratorija za javno zdravlje kako bi laboratorijske usluge bile isplative i centralizovane kroz uspostavljanje Centralne referentne laboratorije.

(2006 – 1 milion evra) Direktni grant Evropske investicione banke za pružanje tehničke pomoći za sprovođenje podrške za reformu kredita za modernizaciju četiri Univerzitetska klinička centra u Srbiji.

(2007 – 10 miliona evra) Tehnička pomoć kao podrška reformi hitne medicinske pomoći i nabavka 252 vozila hitne pomoći i relevantne opreme za obuku. – IPA 2007

(2010/13 – 5,3 miliona evra) Upravljanje zdravstvenim otpadom – IPA 2008. Projekat je osmišljen tako da doprinese implementaciji ekoloških i zdravstvenih strategija koje će osigurati kompatibilnost sa zakonodavstvom Evropske komisije i najboljom praksom sanitarnih standarda. I oprema (parni sterilizatori i seckalice) i tehnička pomoć su isporučeni u nastavku prethodno finansiranog projekta CARDS.

(2011/13 – 6,6 miliona evra) Podrška za sprovođenje Nacionalnog programa skrininga raka u Republici Srbiji – IPA 2009. Projekat je doprineo unapređenju zdravlja i blagostanja stanovništva Srbije kroz podršku implementaciji nacionalnih sistema za skrining raka, kroz pomoć za uspostavljanje i vođenje Nacionalne kancelarije za skrining raka, jačanje kapaciteta osoblja kroz obuku i nabavku opreme za skrining raka kao što su mamograf i kolonoskopski aparati za ustanove širom zemlje.